

Porsgrunn kommune

Kommunalteknikk

Norges Vassdrags- og Energidirektorat - NVE
Middelthunsgate 29
0301 OSLO

Deres ref.

Vår ref.

Dato

23/21766 - 1

03.10.2023

Porsgrunn kommune - Uttalelse til høring vannkraftssaken i Hammerdalen

Vi viser til varsel om høring av sak 201905790 - konsesjonssøknad fra Fritzøe Energi AS datert 30. juni 2023, for fortsatt drift av Fritzøe kraftverk i Hammerdalen/Farriselva i Siljan-Farrisvassdraget.

Porsgrunn vannverk produserer ca. 5 mill. m³ hvor ca. 60 % hentes fra Farris, og forsyner ca. 36.000 innbyggere. Gopledal vannverk produserer ca. 7,5 mill. m³ årlig og forsyner ca. 40 000 innbyggere i Larvik. Vestfold Vann IKS eies av 5 kommuner i Vestfold og produserer og distribuerer årlig ca. 23 mill. m³ drikkevann. Vannet forbrukes av ca. 160 000 innbyggere i Vestfold samt benyttes i industriell virksomhet og til jordvanning.

Som drikkevannskilde må Farrisvannet forvaltes som en viktig drikkevannsressurs for samfunnet og må beskyttes mot knapphet og forurensning. Drikkevannsforskriften pålegger vannverkseierne å identifisere farene som må forebygges, fjernes eller reduseres til et akseptabelt nivå for å sikre levering av tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann.

NVE angir at hovedformålet med innkallingen til konsesjonsbehandling er å kunne sette vilkår som forbedrer miljøtilstanden i Farriselva, forholdene for fisk og for allmenne interesser. Kraftverkseier i Hammerdalen/Farriselva, Fritzøe Energi AS, har utarbeidet en konsesjonssøknad og en tilhørende miljørapport, «Akvatisk miljøplan for Farriselva». I tillegg til vannets kvalitative forhold berøres manøvreringsregimet for Farrisvannet av krav om minstevannføring. Vi ønsker derfor å kommentere disse to forholdene adskilt.

Påvirkning på råvannskvalitet

Vi ser positivt på tiltak som forbedrer miljøtilstanden nedenufor Farrisdammen forutsatt at de ikke påvirker selve Farrisvannet og drikkevannsinteressene.

Dersom det imidlertid i konsesjonsvilkårene forutsettes tiltak for å fremme oppvandring av diadrome fiskearter, eller andre tiltak som kan påvirke drikkevannsinteressene, mener vi dette må vurderes utfra hvilke konsekvenser dette kan få for Farrisvannet som drikkevannskilde.

Postadresse

Porsgrunn kommune
Postboks 128
3901 Porsgrunn

Besøksadresse

Storgt. 153, 3915 Porsgrunn

www.porsgrunn.kommune.no

Telefon: +47 35 54 70 00

Epost: postmottak@porsgrunn.kommune.no

Bankgiro: 71470508005

Org.nr.: 939991034

Vannverkene vil være svært opptatt av å følge de anbefalinger som er gitt av Norsk institutt for vannforskning i rapport Forurensningsanalyse – Farrisvannet (NIVA 7051-2016), hvor det anbefales å ikke legge til rette for økt aktivitet / bruk av Farrisvannet. Dersom det tilrettelegges for oppvandring av diadrom laksefisk, vil trolig populariteten knyttet til fiske øke.

I tillegg til økt menneskelig aktivitet i Farris vil oppvandring av uønskede fiskearter, øke faren for tilførsel av parasitter og patogene mikroorganismer samt endre den økologiske balansen (eks. pukkellaks) i Farrisvannet. Dette kan føre til krav om oppgraderinger av vannbehandlingen ved vannverkene, noe som ikke vil være i tråd med Drikkevannsforskriftens «føre-var» prinsipp.

I uttalelse fra vannverkseierne i Farrisvannet den 11. januar 2022 til rapporten «Utredning av tiltak i Farriselva og mulighetsstudie for gjeninnføring av diadrome fiskearter i Siljan-Farrisvassdraget» (Multiconsult), anbefales det at konsekvensene ved økt biomasse av ål og ved reetablering av laks og sjøørret vurderes nærmere opp mot dagens vannbehandling. Inntil en grundig vurdering av dette er utført, bør det ikke konkluderes på dette forholdet på nåværende kunnskapsgrunnlag, men at det heller anbefales at regulanten i samarbeid med vannverkene utfører denne vurderingen nærmere.

Utgangspunktet for en konsekvensutredning bør være forankret i en føre-var holdning til alle tiltak som til sammen kan påvirke den økologiske balansen i Farrisvannet.

Påvirkning på råvannskapasitet

I søknadens punkt 3.9 *Ferskvannsressurser*, konstateres det at de omsøkte tiltakene ikke vil påvirke utnyttelsen av Farrisvannet til drikkevannsforsyning. Vannverkene har ikke blitt kontaktet av Fritzøe Energi / Fritzøe Skoger for uttalelse om dette forholdet.

Vannverkene mener at uttak av vann til vannforsyning er svært viktig å få vurdert og hensyntatt i forbindelse med denne innkallingen til konsesjonsbehandling. Ut fra vårt syn vil det på prinsipielt grunnlag være minst like viktig å sikre uttak av vann til allmenn vannforsyning som til minstevannføringen i Farriselva.

Vi kan ikke se av oversendt underlag at det er utført hydrologiske beregninger knyttet til manøvrering av Farrisvannet hvor både kravet til mistevannsføring samt uttak av vann til allmenn vannforsyning hensyntas. Vannverkene er opptatt av at slike beregninger blir utført for å se hvilke konsekvenser dette vil få for manøvreringsregimet. Det er viktig for vannverkene å få trygghet for vannforsyningen også ned mot laveste regulerte vannstand (LRV) på 20,25 meter.

På grunn av driftskravene knyttet til tekniske installasjoner ved vannverkene, spesielt med hensyn til utfordringer som oppstår ved nedre manøvreringsgrense, er vi av den oppfatning at det i manøvreringsreglementet for Farrisvannet bør fastsettes manøvreringsrammer som er noe høyere enn dagens LRV. Dette for å minimere risiko for prioritetsutfordringer mellom flere formål ved uttak av vann ved LRV. Den hydrologiske vurderingen må utarbeides med henblikk på stadig flere tørre og varme somre med lite tilfang av vann og samtidig høyt vannforbruk. Regimet bør legge føringer for minstevannføring i Farriselva før en når LRV, slik at det er tilstrekkelig buffervolum for uttak av råvann til vannverkene. Nye nivågrenser for reguleringen må også vurderes og avklares etter en hydrologisk beregning i forhold til sesongvariasjoner og med tilstrekkelig margin for fremtidig behov.

Alternativt bør det vurderes om det er mulig og formålstjenlig å søke om konsesjon for uttak av vann til allmenn vannforsyning fra Farrisvannet siden Vestfoldsamfunnet og deler av Grenland ikke har alternative vannkilder som på tilsvarende måte har tilstrekkelig kapasitet. Vannressursen er således viktig å beskytte og sikre for fremtiden som grunnlag for vårt viktigste næringsmiddel.

Med hilsen

Thomas Nøklegård
virksomhetsleder

Petter Hellum
avdelingsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur